

Isteni kegyelem, hogy urunk, Ecsedi Báthori István már nem érthette meg, hogy testvérhúga aljas rágalmak céltáblája lett. Most hozta a hírt a futár, hogy már be is fejeződött a furcsa mód rövidre sikerült per, és asszonyunkat szabályos eljárás nélkül egyesek szerint

befalazták, mások szerint házi őrizetben tartják a csejtei várban.

Az ügy körülményei annyira zavarosak, hogy attól tartunk, a krónikások még századok múltán is csak találgatni fognak, hogy mi vezethetett idáig.

Az Ecsed várában nevelkedő grófnőt korán eljegyezték a korszak egyik legnagyobb nemesi családjának sarjával, Nádasdy Ferencsel. A két család birtokai és befolyása révén meghatározó szerepet vállaltak a magyar állam életében.

Báthori Erzsébet fiatal férje „fekete bég” néven vált híressé, mint a végvári küzdelmek bajnoka, emellett a magyar rendi ellenállás egyik oszlopos tagja. Méltán akadtak irigyei ennek a párnak a vagyonon és politikai befolyáson túl a harmonikus családi életük miatt is. Bár Nádasdy a törökellenes harcok miatt sok időt töltött otthonától távol, az ismerősök szerint valódi szerelmi házasságban éltek, amit hat gyermek születése is bizonyít.

Báthori Erzsébet ismert volt szépségéről és műveltségéről is. Egyes híresztelések szerint bájai nem hagyták hidegen a később őt elítélő Thurzó György nádort sem. Néhányan a viszonzatlan szerelemből támadt bosszúnak tekintik a nádor vádaskodását grófnőnk ellen.

Nádasdy Ferenc

Báthori Erzsébet

Thurzó György

Az úrnőnkéről szóló szóbeszéd kiindulópontja is az volt, hogy egyesek úgy vélték: szerette volna megőrizni szépségét a mulandósággal szemben. Állítólag összetörte az összes tükröt a várban, hogy ne lássa magán az öregedés jeleit. A pletykák természetét ismerve nem csodálkoznánk, ha azzal gyanúsítanák a későbbi századok folyamán, hogy szűz lányok vérével használta bőrének fiatalon tartására, ami lehetetlen Ignatius doktor szerint, hiszen a vér alkalmatlan a fürdőzéshez, mivel rendkívül gyorsan megalvad. Továbbá az évek során több ezer áldozatnak kellene lennie. Még az is elképzelhető, hogy eljön az az idő, amikor a legenda akkorára dagad, hogy rémtettei felülmúlják Drakula gróf hírét is!

Hihetetlen pletykák szólnak asszonyunk kegyetlenségéről, melyekbe ördögi praktikákat is beleszőttek. Ha találtak is beteg vagy sebesült lányokat, asszonyokat, netán holttesteket a nyomozás során a csejtei várban, sokkal valószínűbbnek tűnik, hogy a grófnő maga köré gyűjtötte a háborúk során sérült, meggyalázott, legyengült nőket, hiszen mi, a Báthori család alattvalói a saját bőrünkön tapasztaltuk, hogy milyen együttérző az elesettekkel. Hallottuk, hogy kórházat és leánynevelő iskolát is alapított az otthonában, továbbá e sorok egyik szerzője, Ignatius is az ő nagylelkűségének köszönhetően volt peregrinus diák Padovában.

Ezek alapján nehéz elhinnünk azokat a tanúvallomásokat, amelyeket pár nap leforgása alatt rávezető kérdésekkel és kínvallatással csikartak ki néhány szolgálóból, akiket aztán máglyán el is égettek vagy lefejeztek. Bírói ítélet sem született. Mindez azt sugallja, hogy koncepciós perrel állunk szemben.

Már az is kételkedésre ad okot, hogy az első pletykák csupán Báthori Erzsébet letartóztatása után hangzottak el. Ráadásul Thurzó György készen is kaphatta a vádak ötletét. Az ő egyik rokonáról, Thurzó Szaniszlónéről is azt rebesgették, hogy kínozza és megölte cselédeit. Egyébként is Európa-szerte jellemzőek a boszorkányüldözések és –perek.

Furcsa egybeesés, hogy a mi jelenlegi gazdánk, Báthori Gábor erdélyi fejedelem éppen egy Habsburg-ellenes hadjáratot tervez, és ez pont a meggyanúsítással egy időben juthatott az udvar tudomására. Az pedig mindenki számára ismert tény, hogy az úrnő jó kapcsolatot ápol unokaöccsével.

Továbbá: II. Mátyás, aki jelenleg a király, főherceg korában jelentős kölcsönt vett fel Nádasdy Ferenc gróftól, amelyet annak 1604. januárjában bekövetkezett halála után sem fizetett vissza.

Báthori Erzsébet férje halála után nagyobb birtok felett rendelkezett, mint maga a király. Sokan a kétes értékű vádak mögött az udvar azon törekvéseit sejtik, hogy megszerezzék a mesés Báthori-Nádasdy vagyont. Azonban problémát jelentett az uralkodó számára az 1606-os bécsi béke egyik pontja, amely tiltja a felségárulási perек és vagyonelkobzások indítását

(levonva a tanulságot a Bocskai-felkelésből). A grófnő ellen egyébként sem bizonyították, hogy ne lenne hű az udvarhoz, más fogást kellett rajta találni. Mi lehetne jobb vád egy elvonultan és özvegyen élő, de az 1600-as években szokatlanul önálló asszony ellen, mint a boszorkányság és a keze alá tartozók elleni kegyetlenkedés? Elképzelhető, hogy megfenyítette a grófnő a cselédeit, de a mi korunkban ez teljesen elfogadott. Ha találtak volna is holttesteket a várban, az nem lehet meglepő a jelenlegi egészségügyi viszonyok mellett.

Meggyőződésünk, hogy a rémtetteket csupán a fantázia szülte, és úrnőnk inkább tekinthető áldozatnak, mintsem elvetemült tömeggyilkosnak.

Irodalomjegyzék

Nagy László: A rossz hírű Báthoryak, Bp., 1984.

Péter Katalin: A csejtei várúrnő, Báthory Erzsébet, Bp., 1985.

Szádeczky Kardos Irma: Báthory Erzsébet igazsága, Bp., 1993.

Lengyel Tünde-Várkonyi Gábor: Báthory Erzsébet - egy asszony élete, Bp., 2010.

Németh Péter - Zoltán-Borzován Eszter: Ecsed vára Rétközi Múzeum, 2021. (Kisvárd)

Báthory Erzsébet grófnő születése: <https://rubicon.hu/kalendarium/1560-augusztus-7-bathory-erzsebet-grofno-szuletese>

Báthory Erzsébet legendája: <https://cultura.hu/aktualis/bathory-erzsebet-legendaja/>

Báthori Erzsébet élete és legendája: <http://tortenelemcikkek.hu/node/229>

Báthory Erzsébet és bűnpere: https://mnl.gov.hu/mnl/ol/hirek/bathory_erzsebet_es_bunpere

A hírhedt grófnő és a törtető nádor:

https://www.magyarhirlap.hu/tudomany/A_hirhedt_grofno_es_a_torteto_nador

Történelem egyik legnagyobb karaktergyilkossága – az igazság Báthori Erzsébetéről:

<https://hamuesgyemant.hu/amp/bathori-erzsebet-igazsag-tortenelem-legenda-2655209798>

Báthory Erzsébet vérszomjas pszichopata volt vagy egyszerű áldozat? :

<https://www.life.hu/kultura/20210730-bathory-erzsebet-verszomjas-pszichopata-volt-vagy-egyszeru-aldozat.html>

Történelem egyik legnagyobb karaktergyilkossága – az igazság Báthori Erzsébetéről:

<https://hamuesgyemant.hu/amp/bathori-erzsebet-igazsag-tortenelem-legenda-2655209798>

Képek forrásjegyzéke

1. A csejteí vár:

<https://forum.index.hu/Article/showArticle?go=77660162&t=9038753&fbclid=IwAR0-TN3vqBd6TW3gtIUxk0dQ7y6Ia7DZfpdpBfsc2RBjgwrUXkGrCRLGLvw>

2. Nádasdy Ferenc:

<https://www.origo.hu/hirmondo/tudomany/www.esrf.eu/www.ox.ac.uk/20150821-bathori-erzsebet-csejte-habsburgok-magyar-kiralysag-nadasdy-ferenc-fekete-beg-ii-matyas.html>

3. Báthori Erzsébet: https://www.origo.hu/tudomany/20150821-bathori-erzsebet-csejte-habsburgok-magyar-kiralysag-nadasdy-ferenc-fekete-beg-ii-matyas.html?fbclid=IwAR2QGN7LyaiXIg4hq7H_6Fi-DFiTBcBCZ6QATqPoaDnOhlUIvHdvMHLLbD8

Thurzó György: <https://mindennapoktortene.hu/vgblog.hu/2021/05/06/mikor-sok-keroi-voltanak-leanyanak-menyasszonyok-es-hozomanyok-a-thurzo-csaladban/>